

BÍLIGIR BÚSTAÐIR

Rentan kann **lækka** 1,5%

Gongst sum ætlað fer tað nú at bera til hjá føroyingum at fáa lán til húsabygging, har rentan er væl lægri enn rentan, sum bankarnir taka fyri húsalán.

Andras Róin, stjóri í Húsálansgrunninum sigur, at gongst sum ætlað, kann grunnurin skjótt bjóða føroyingum lán, har rentan er bíligari enn tann, sum bankarnir taka.

– Eftir at lógin um er broytt, hevur Húsálansgrunnurin eisini heimild at útvega realkredittlán.

Tað einasta, sum manglar, er, at landsstýrismaðurin í figgjarmálum ger ein kunningarð um tað og hetta er grunnurin í samskipti við landsstýrismannin um.

– Men klára vit at útvega føroyingum bíligari sethúsafigging, fer tað at føra til, at prísurin á húsum og íbúðum fer upp.

– Verður figgingin bíligari, klára fólk at seta seg fyri hægri lánum og sostatt verða tað dýrari at byggja ella keypa íbúð.

Prísurin verður altíð reguleraður eftir, hvussu nógv fólk hava ráð at rinda.

Men Andras Róin sigur, at fyri at byrgja fyri, at tann bíliga figgingin fer at elva til príshækking, ætlar Húsálansgrunnurin at byggja fleiri íbúðir fyri at økja um útboðið.

– Eitt størri útboð fer at trýsta prísinn niður, so okkara avbjóðing verður at finna eina javnvág ímillum tað, at bílig figging trýstir prísinn upp, men at størri útboð afturfyri trýstir prísinn niður.

– Gevur landsstýrið okkum loyvi til tað, kann Húsálansgrunnurin útvega fólki bústaðarlán við eini væl lægri rentu enn bankarnir kunnu í dag og tað hevði gjørt ein øgiligan mun hjá fólki, sum vilja fáa sær tak yvir høvdið, sigur Andras Róin, stjóri í Húsálansgrunninum

Ongin trupulleiki

Tað hevur mangan verið ført fram, at føroyski marknaðurin er ov lítill til at hava ein sjálvstøðugan realkreditt?

– Tað síggi eg ongan trupulleikan í. Tað er rætt, at føroyski marknaðurin er ov lítill til ein sjálvstøðugan realkreditt.

– Hinvegin kann Húsálansgrunnurin útvega føroyingum dansk realkredittlán.

Tað gera føroysku peningastovnarnir frammanundan.

– Men eg haldi, at rentan er alt ov høg, tí bankarnir taka eitt gjald, sum eftir mín-um tykki er alt ov høgt.

Andras Róin sigur, at í

Danmark hava almannagagnlig bústaðarfeløg í Danmark, sum Húsálansgrunnurin, rætt til at útbega realkredittlán fyri eitt gjald, ella bidrag, uppá 0,27%.

– Hinvegin taka føroyskir bankarnir eitt bidrag upp á eini 1,9% fyri at útvega fólki realkredittlán.

– Fær Húsálansgrunnurin eisini hendan møguleikan, at taka realkredittlán til at byggja bústaðir í Føroyum fyri, kunnu vit taka lán, har rentan er undir 2%.

– Teir pengarnar kunnu vit brúka at byggja bústaðar í Føroyum fyri og tað hevði gjørt ein øgiligan mun.

Lægri renta

Húsálansgrunnurin vil eisini fegin hava møguleikan at figgja sethúsabygging í Føroyum við realkredittlánum.

Men tað strandar eisini uppá áðurnevndu kunningarð, sum tey samskipta við landsstýrismannin í figgjarmálum við.

– Kemur tað so langt, skulu vit samstarva við ein útlendskan veitara og tað hevur Andras Róin góðar vónir um.

Hann sigur, at fær Húsálansgrunnurin hendan møguleikan, eru útlit fyri at Húsálansgrunnurin kann læna fólki pengar til sethúsabygging, har rentan er góð 3%.

– Tað er væl lægri enn bankarentan er í dag. Men kunnu vit útvega lán við eini rentu, sum er eitt-hálvtannað prosent lægri enn rentan, bankarnir nú taka, haldi eg, at vit eiga at gera tað, tí tað hevði gjørt stóran mun hjá teimum, sum byggja.

Hann vísir eisini á, at Húsálansgrunnurin fær nógv ár áheitanir frá fólki, sum spyrja um tey ikki kunnu fáa lán í Húsálansgrunninum, tí tey vilja sleppa burtur úr bankunum.

Mugu taka ábyrgd

Tað skerst ikki burtur, at føroysku bankarnir hava verið hart ímóti at Húsálansgrunnurin fær hendan

møguleikan, tí tað er kappingaravlagandi at ein almennur grunnur skal kappast við privatu bankarnar.

– Eg haldi ikki, at vit hugsa so nógv um tað. Í Føroyum hava vit ein øgiligan tørv á at útvega góðar, bíligari og fjølbroyttari bústaðir og tað er eitt atlit, sum eigur at víga tyngri enn virkseimið hjá nøkrum privatum bankum og kappingarførið.

– Vit halda, at hetta er alt ov týðningarmikið til at tað druknar í einum kjaki um ójavna kapping við privatu bankarnar.

– Vit eru ikki øll sett í verðina fyri at forvinan sum mest. Summi eru sett í verðina fyri at gagna øðrum.

– Og er tað so, at eitt høg-ir prísir og høg renta elva til fólkafráflyting, haldi eg, at tað er ein ábyrgd, sum vit eiga at taka í álvara.

Andras Róin heldur annars ikki, at kappingin verður avlagað, hóast húsálansgrunnurin fær heimild at útvega og veita figging.

– Vit hava eisini eitt krav um avkast. Peningurin í Húsálansgrunnurin er ikki almennur stuðul, men tað eru rentur og avdráttir, sum lántakarar hava gildið lán aftur við.

– Men eitt annað er so tað, at Húsálansgrunnurin er rættiliga bíligur í rakstri, tí her er ikki so nógv fólk.

– Eg haldi eisini, at tað er eitt gott mál at seta sær, at vit skulu kunna útvega góðar íbúðir til fólk, sum kanska ikki hava so góð ráð, sigur stjórin í Húsálansgrunnurin.

aki@sosialurin.fo

30 fyrimyndir mitt í Havnini

Um stutta tíð skulu einar 30 íbúðir byggjast í Havnini, sum skulu vera fyrimyndir fyri aðra íbúðarbygging runt um í landinum.

Andras Róin, stjóri í Húsálansgrunninum, sigur, at hetta er ein verkætlan, hann er serstakliga spentur upp á

Húsálansgrunnurin eigur eitt stykki upp á 6.500 fermetrar við Mattalág í Havn.

Har er ætlanin at byggja

fara undur eina royndarverkætlan við at byggja ymisk sløg av íbúðum, bæði bústaðir til ungdóm, til stök og aðrar bólkar.

– Alt økið verður kanska 30 íbúðir, men ætlanin er at byggja eina fýra, fimm sløg av íbúðum.

– Hepnast tað væl, kunnu hesar íbúðirnar verða fyrimynd, tá ið aðrar íbúðir skulu byggjast.

Andras Róin sigur, at verða somu tekningar

o.s.fr., brúktar aftur, fer tað helst at fáa prísinn á hvørjari einstakari íbúð rættiliga langt niður, tá ið sama slag íbúðir verða bygdar aðrastaðni.

– Tað er onki galið at

kopiera eitt gott byggjari og samstundis kann tað fáa prísinn rættiliga langt niður.

Hann sigur, at longu seinni í hesum mánaðinum er ætlanin at skipa fyri eini hugskotskapping ímillum

arkitektur um íbúðarbygging á stykkinum í Mattalág.

Um alt landið

Fyri Húsálansgrunnin hevur tað annars stóran týðning, at bygt verður um alt landið.

Í hesum sambandi hevur hann lagt sær orðini hjá Húsálansgrunninum í Hetlandi í geyma.

Har verður dentur lagdur á at byggja um alt Hetland, tí verður bara bygt í miðstaðarøkinum, hava fólk,

sum vilja sleppa sær av við húsini og fáa sær okkurt minni, onki val uttan at flyta úr bygdini, ella av oynni, inn í miðstaðarøkið.

– Tað er ein hugsunarháttur, sum dámar okkum væl.

Eg sigi ikki, at íbúðarbygging skal verða í hvørjari einastu bygd, men fyri mær er tað heilt náttúrligt, at bygd-ir við 100-200 fólki, hava 6-10 íbúðir til taks, sigur Andras Róin, stjóri í Húsálansgrunninum.